PATVIRTINTA
Kelmės „Kražantės“ progimnazijos
direktoriaus 2026 m. sausio 15 d.
įsakymu Nr. D-

KELMĖS „KRAŽANTĖS“ PROGIMNAZIJOS DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ, VYKDANT TABAKO, ALKOHOLIO IR NARKOTINIŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO PREVENCIJĄ IR ORGANIZUOJANT PAGALBĄ PSICHOAKTYVIĄSIAS MEDŽIAGAS VARTOJANČIAM MOKINIUI, TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kelmės „Kražantės“ progimnazijos (toliau – Progimnazija) darbuotojų veiksmų, vykdant tabako, alkoholio ir narkotinių medžiagų vartojimo prevenciją ir organizuojant pagalbą psichoaktyviąsias medžiagas vartojančiam mokiniui, tvarkos aprašas (toliau – Aprašas), parengtas vadovaujantis Kelmės rajono savivaldybės narkotikų, alkoholio ir tabako kontrolės komisijos 2023 m. spalio 10 d. protokolu Nr. VK-230 patvirtintu 1 priedu „Mokyklos bendruomenės veiksmų vykdant tabako, alkoholio ir narkotinių medžiagų vartojimo prevenciją ir organizuojant pagalbą psichoaktyviąsias medžiagas vartojančiam mokiniui algoritmas“.

2. Aprašas reglamentuoja Progimnazijos darbuotojų veiksmus vykdant tabako, alkoholio ir narkotinių medžiagų vartojimo prevenciją ir organizuojant pagalbą psichoaktyviąsias medžiagas vartojančiam mokiniui.

3. Šiame apraše vartojamos sąvokos:

Ankstyvoji prevencija – psichologinės, socialinės pedagoginės pagalbos priemonės, taikomos mokiniams po to, kai nustatoma, kad jie vartoja psichiką veikiančias medžiagas, skirtos skatinti nevartoti šių medžiagų.

Apsinuodijimas – potologinė organizmo būklė, kurią sukelia narkotinių, psichotropinių ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimas.

Apsvaigimas – psichikos būsena ar elgesio sutrikdymas, kuriuos sukelia pavartotos narkotinės, psichotropinės ir/ar kitos psichiką veikiančios medžiagos.

Medicininė apžiūra – specialių žinių ir reikiamą kvalifikaciją turinčių visų rūšių asmens sveikatos priežiūros įstaigų asmens sveikatos priežiūros specialistų, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka suteikta teisė atlikti medicininę apžiūrą, atliekami veiksmai, kuriais nustatoma, ar mokinys vartoja narkotines, psichotropines ir/ar kitas psichiką veikiančias medžiagas, yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, apsinuodijęs jomis.

Narkotinės ir psichotropinės medžiagos – gamtinės ar sintetinės medžiagos, kurios įrašytos į narkotinių ir psichotropinių medžiagų sąrašus, patvirtintus sveikatos apsaugos ministro 2000 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. 5 (Žin., 2000, Nr. 4-113).

Psichiką veikiančios medžiagos – psichoaktyvios medžiagos, sukeliančios psichikos ir elgesio sutrikimus, kurie klasifikuojami pagal 10-osios redakcijos Tarptautinę statistinę ligų ir sveikatos problemų klasifikaciją (TLK-1), pradėtą naudoti vadovaujantis sveikatos apsaugos ministro 1996 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. 542 (Žin., 2001, Nr. 50-1758).

Sveikatos priežiūros paslaugos – mokinio sveikatos būklės vertinimas, psichikos ir elgesio sutrikimų diagnostika, gydymas ir slauga.

Mokinio atstovai pagal įstatymą – tėvai/globėjai/rūpintojai.

4. Apraše nurodytas algoritmas, kurio žingsniai užtikrina Progimnazijos bendruomenės veiksmų seką užtikrinant tabako, alkoholio ir psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevenciją ir pagalbos organizavimą psichoaktyvias medžiagas vartojančiam mokiniui.

II. SUSITARIMAI PROGIMNAZIJOS TARYBOJE

Žingsnis	Veiksmai
5. Priimti susitarimai Progimnazijos taryboje	• Priimtas nutarimas dėl mokyklos darbo tvarkos taisyklių. • Priimtas nutarimas dėl mokinių elgesio taisyklių. • Priimtas nutarimas supažindinti Progimnazijos bendruomenę, kad Progimnazijos teritorija yra nerūkymo zona tiek vaikams, tiek jų tėvams (globėjams, rūpintojams) ir Progimnazijos darbuotojams. • Priimtas nutarimas dėl tėvų / globėjų atsakomybės (Bendra tėvų atsakomybė numatyta Lietuvos Respublikos Konstitucijos 38 straipsnyje: „Tėvų teisė ir pareiga – auklėti savo vaikus dorais žmonėmis ir ištikimais piliečiais, iki pilnametystės juos išlaikyti“. Panašias nuostatas atkartoja ir Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 21 straipsnis, teigiantis: „Tėvai ar kiti teisėti vaiko atstovai privalo sudaryti sąlygas vaikui augti, vystytis ir tobulėti, turi auklėti savo vaikus humaniškais, dorais žmonėmis“. Tame pačiame įstatyme nustatyta ir tėvų atsakomybė už vaiko apsaugą nuo alkoholinių gėrimų, rūkymo ir narkotinių medžiagų vartojimą. Kai mokinys vartoja psichoaktyvias medžiagas (Progimnazijoje, pamokų metu ne Progimnazijos teritorijoje, po pamokų ir kt.) informacija pateikiama Progimnazijos bendruomenei išlaikant duomenų apsaugą apie vaiką. • Priimtas nutarimas dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 28 d. įsakymo Nr. V-1268 „Rekomendacijos dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams“ (dėl mokinių daiktų, rūbų, kuprinių patikrų) paviešinimo Progimnazijos bendruomenėje išlaikant duomenų apsaugą. • Priimtas nutarimas dėl drausminimo priemonių taikymo, nusižengus priimtai mokyklos tvarkai (nepakantumo rūkymui ir psichoaktyvių medžiagų vartojimui deklaravimas – įspėjimas, papeikimas, šalinimas iš mokyklos). • Priimtas nutarimas dėl psichoaktyviąsias medžiagas vartojančių mokinių (skaičiaus) identifikavimo mokykloje ir kokiais laiko tarpais tai bus atliekama. • Priimtas nutarimas dėl rašytinio tėvų / globėjų informavimo apie jų vaikų / globotinių nusižengimą priimtai mokyklos tvarkai (ir įstatymui). • Priimtas nutarimas riboti (su rašytiniai tėvų sutikimais) mokinių išėjimą pertraukų metu į miesto, miestelio erdves. (Priedas Nr. 1. Susitarimas). • Priimtas nutarimas (su rašytiniai tėvų sutikimais) dėl mokinių asmeninių daiktų patikros kilus įtarimui, kad mokinys laiko ir/ar platina tabako gaminius ir/ar psichoaktyvias medžiagas. (Priedas Nr. 1. Susitarimas). • Priimtas nutarimas psichoaktyviąsias medžiagas (alkoholį ir narkotikus) vartojančius mokinius siųsti į Ankstyvosios intervencijos mokymus Kelmės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biure. • Priimtas nutarimas įspėjamaisiais ženklais informuoti Progimnazijos bendruomenę apie galiojančius draudimus Progimnazijos teritorijoje rūkyti, turėti ir vartoti psichoaktyviąsias medžiagas.

	• Priimtas nutarimas dėl žodinio mokyklos bendruomenės supažindinimo su priimtais nutarimais. • Nustatyti pašalinių asmenų patekimo į ugdymo įstaigą registravimo tvarką (Priedas Nr. 2. Pašalinių asmenų registravimo žurnalas).

III. SUSITARIMAI PROGIMNAZIJOS MOKYTOJŲ TARYBOJE

Žingsnis	Veiksmai
6. Priimti susitarimai Progimnazijos mokytojų taryboje	• Priimti susitarimai dėl psichoaktyviąsias medžiagas vartojančių mokinių (skaičiaus) identifikavimo Progimnazijoje (anketavimas, asmeninis pastebėjimas, anoniminiai pranešimai, aplink mokyklą gyvenančių gyventojų informacija ir kt.). • Priimti susitarimai dėl informacijos apie rūkantį ir psichoaktyviąsias medžiagas vartojantį mokinį perdavimas Progimnazijos pagalbos vaikui specialistams (socialiniam pedagogui, psichologui, visuomenės sveikatos priežiūros specialistui) (Priedas Nr. 3. Reagavimo į psichoaktyvių medžiagų disponavimą ir(ar) vartojimą algoritmas). • Priimtas susitarimas, vykdant psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevenciją Progimnazijoje, į prevencinę veiklą įtraukti ne tik mokinius, bet ir jų tėvus (globėjus). • Priimtas susitarimas supažindinti ugdymo Progimnazijos bendruomenę (darbuotojus, tėvus, mokiniu su narkotinių medžiagų aptikimo aplinkoje tyrimo rezultatais. • Priimtas susitarimas nuolat vykdyti klasių valandėlių metu psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo ir rūkymo prevenciją. Atsakingi klasės vadovai, socialinis pedagogas, psichologas, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas.

IV. SUSITARIMAI PROGIMNAZIJOS MOKINIŲ TARYBOJE

Žingsnis	Veiksmai
7. Priimti susitarimai Progimnazijos mokinių taryboje	• Mokinių elgesio taisyklių svarstymas. • Pasiūlymų teikimas Progimnazijos tarybai ir administracijai. • Aplinkos „juodųjų taškų“ identifikavimas, prevencinių priemonių taikymas. • Akcijų, renginių psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos temomis organizavimas.

V. SUSITARIMAI SU PROGIMNAZIJOS MOKINIŲ TĖVAIS (GLOBĖJAIS)

Žingsnis	Veiksmai
8. Priimti susitarimai su Progimnazijos mokinių tėvais (globėjais)	• Kiekvienos klasės tėvai (globėjai) pasirašo sutikimus dėl mokinių daiktų, rūbų, kuprinių patikrų kilus įtarimui, jog nepilnametis turi tabako gaminių ar psichotropinių medžiagų. • Kiekvienos klasės tėvai (globėjai) pasirašo trišalį susitarimą riboti mokinių išėjimą pertraukų metu į miesto, miestelio erdves. • Tėvų (globėjų) sutikimai (rašytiniai) dėl ankstyvosios intervencijos taikymo (jeigu reikia).

VI. VEIKSMAI, ORGANIZUOJANT PAGALBĄ PSICHOAKTYVIĄSIAS MEDŽIAGAS VARTOJANČIAM MOKINIUI

Žingsnis	Veiksmai
9. Progimnazijos direktoriaus ar jo įgalioto atstovo veiksmai, gavus informaciją apie rūkantį ar psichoaktyviąsias medžiagas vartojusį mokinį Progimnazijoje ar jos teritorijoje	• Pokalbiui pasikviečia mokinį (-ę). • Pokalbiui pasikviečia mokinio tėvus (globėjus). • Primena / supažindina su mokinio tvarkos taisyklėmis. • Primena vaiko priėmimo į mokyklą sutarties punktus, kuriuose kalbama apie psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevenciją. • Supažindina tėvus (globėjus) su teisine / administracine atsakomybe. • Aptaria pagalbos priemones.
10. Progimnazijos direktoriaus ar jo įgalioto atstovo, Progimnazijos darbuotojų veiksmai kilus įtarimui, kad mokinys Progimnazijos teritorijoje yra apsinuodijęs psichoaktyviosiomis medžiagomis ir jo sveikatai ar gyvybei gresia pavojus	<u>Progimnazijos darbuotojai:</u> • Nedelsdami informuoja apie tai Progimnazijos direktorių ar jo įgaliotą asmenį bei visuomenės sveikatos priežiūros specialistą, vykdantį sveikatos priežiūrą Progimnazijoje, jo darbo metu. • Nedelsiant mokiniui teikiama pirmoji pagalba, vadovaujantis Progimnazijos pirmosios pagalbos organizavimo tvarka. • Nedelsdami organizuoja vaiko pristatymą į asmens sveikatos priežiūros įstaigą; kai reikia skubios medicinos pagalbos, kviečia greitąją medicinos pagalbą. <u>Progimnazijos direktorius ar jo įgaliotas atstovas:</u> • Telefonu skubiai apie tai informuoja mokinio atstovus pagal įstatymą. • Mokinį vežant į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, jį lydi Progimnazijos administracijos atstovas ar jų paskirtas asmuo ir lieka su vaiku, kol atvyks mokinio atstovai pagal įstatymą arba jų įgaliotas asmuo (prižiūrintis asmuo). • Nedelsiant informuoja apie mokinio apsinuodijimą psichiką veikiančiomis medžiagomis teritorinės policijos įstaigą, Vaiko teisių apsaugos skyrių Kelmės r. • Organizuoja tolesnę pagalbą mokiniui ir jo atstovams bei visai Progimnazijos bendruomenei.
11. Reagavimo veiksmai, jei Progimnazija turi pakankamai resursų	• Turi pasitvirtinusi VGK pagalbos priemonių planą, taikytiną rūkančiam ar psichoaktyvias medžiagas vartojančiam mokiniui. • VGK svarsto mokinio elgesį dėl rūkymo ar psichotropinių medžiagų vartojimo: aptaria pagalbos priemones mokiniui netinkamo elgesio korekcijai, pagalbos priemones tėvams (globėjams). • Pagalbos priemonių veiksmingumas aptariamas VGK su mokiniu, tėvais (globėjais), klasės vadovu. • Įtarus, kad mokinys (-iai) turi tabako ar psichotropinių medžiagų (Įstatyminiams atstovams sutikus), bet kuriuo ugdymo proceso metu vykdoma jo (-ų) daiktų, rūbų, kuprinių patikra. • VGK nukreipia mokinį, tėvus (globėjus, rūpintojus) į atitinkamas pagalbos institucijas. • Mokiniui, vartojusiam psichotropines medžiagas, atsisakius

	dalyvauti Ankstyvosios intervencijos programoje ar įstatyminiams atstovams nesutikus, kad jų vaikas dalyvautų šioje programoje, organizuojamas VGK posėdis, kuriame priimamas sprendimas kreiptis į tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių dėl MPP skyrimo. • Jei tėvai (globėjai, rūpintojai) piktybiškai atsisako dalyvauti mokinio VGK posėdžiuose, informuojamas tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius. TBK nepavykus išspręsti susidariusios situacijos, informuojamas Šiaulių apskrities vaiko teisių apsaugos skyrius Kelmės r.
12. Reagavimo veiksmai, jei Progimnazija neturi pakankamai resursų	Turimų rezervų nepakanka, taikytos priemonės nepasiteisino, kreipiamasi pagalbos į institucijas, vykdančias psichoaktyvių medžiagų prevenciją ir ankstyvąją intervenciją: • Progimnazija užtikrina pagalbos teikimui būtiną aplinką; • Progimnazijos atstovai dalyvauja rengiant priemonių planą ir jį įgyvendinant; • vykdo teisėtus teisėsaugos ir pagalbos institucijų atstovų reikalavimus.

VII. VEIKSMAI, ĮVERTINANT, APTARIANT IR TOBULININANT PRIEMONŲ PLANĄ

Žingsnis	Veiksmai
13. Rūkymo, psichotropinių medžiagų vartojimo prevencijos priemonių įvertinimas.	• Prevencinių priemonių įvertinimas. • Klaidų ir nesklandumų aptarimas. • Priemonių plano tobulinimas.

Priedas Nr. 1

SUSITARIMAS

20...-....-....
Kelmė

Vadovaujantis Kelmės „Kražantės“ progimnazijos mokinių elgesio, skatinimo ir drausminimo tvarka, patvirtinta 2023 m. rugsėjo 22 d. Kelmės „Kražantės“ progimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. D-87 ir „Mokyklos bendruomenės veiksmų vykdant tabako, alkoholio ir narkotinių medžiagų vartojimo prevenciją ir organizuojant pagalbą psichoaktyviąsias medžiagas vartojančiam mokiniui algoritmu“, patvirtintu 2023 m. spalio 10 d. Kelmės rajono savivaldybės narkotikų ir tabako kontrolės komisijos protokolu Nr. VK-230, Tėvai/Globėjai įsipareigoja bendradarbiauti su ugdymo įstaiga ir padėti užtikrinti vaiko saugumą.

Aš ....., sutinku/nesutinku, kad
(*tėvų (globėjų) vardas, pavardė*)
mano sūnui/dukrai/globotiniui, ..., ... klasės
(*mokinio vardas, pavardė, klasė*)
mokiniui(-ei), kilus įtarimui dėl tabako gaminių ir/ar psichoaktyvių medžiagų laikymo ar platinimo, būtų patikrinti jo asmeniniai daiktai, rūbai, kuprinė, spintelė.

Sutinku/nesutinku, kad mano vaikas (globotinis) privalo laikytis susitarimo, kad mokinys
(pabraukti)
pamokų „lankų“ ir pertraukų metu negali išeiti už progimnazijos teritorijos ribų.

Progimnazija neatsako už mokinių, pažeidusių šį susitarimą, saugumą.

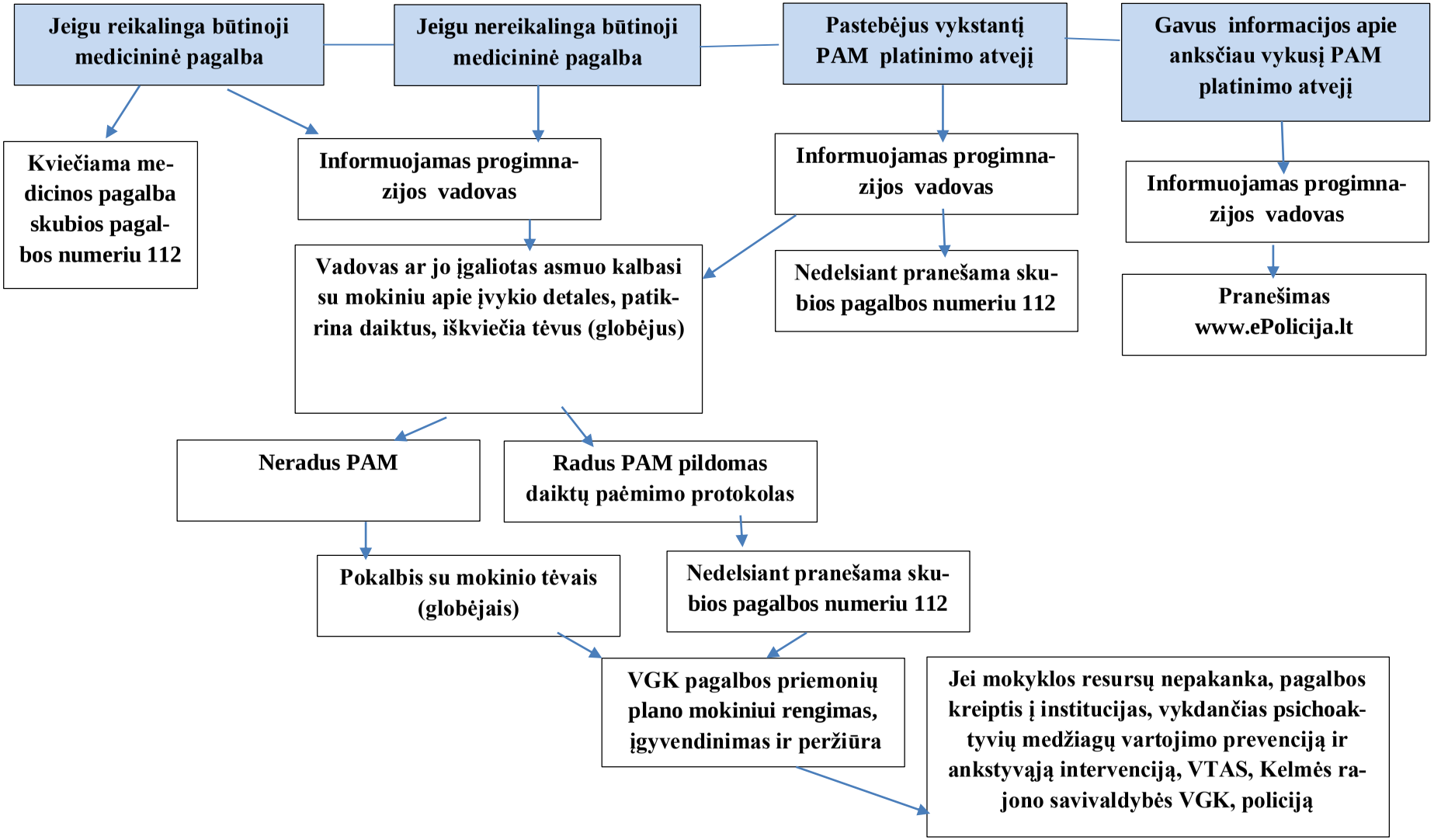
....
(*tėvų (globėjų) vardas, pavardė*) (*parašas*)

Priedas Nr. 2

Kelmės „Kražantės“ progimnazijos
Pašalinių asmenų atvykimo/išvykimo registracijos žurnalas

Eil. Nr.	Atvyko: Vardas, pavarė	Atvyko pas: Vardas, pavardė	Data	Atvykimo laikas	Išvykimo laikas

Progimnazijos darbuotojų reagavimo į psichoaktyvių medžiagų (PAM) vartojimo, disponavimo ir(ar) platinimo atvejus

Priedas Nr. 3

Priedas Nr. 4

Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo atpažinimo ženklai

1. **Trumpalaikio vartojimo (intoksikacijos/apsvaigimo) atpažinimo ženklai**:

1.1. **Vyzdžio dydis ir reakcija į šviesą**. Esant stimuliatorių intoksikacijai atmerkus voką, krintant tiesioginei šviesai, vyzdys lieka išsiplėtęs, opioidų intoksikacijai – vyzdys lieka susitraukęs, hašišo ir marihuanos intoksikacijai – vyzdys pulsuoja didėdamas (atkreiptinas dėmesys, kad neženkliai vyzdys pulsuoja, net ir nevartojus psichoaktyviųjų medžiagų).

1.2. **Nistagmas**. Tai ritmiškas, nevalingas abiejų akių obuolių trūkčiojimas. Jis gali pasireikšti, kai kraujyje yra viena ir daugiau promilių alkoholio, atpažįstamas stebint akių obuolius bent keliolika sekundžių.

1.3. **Pulso dažnis**. Priklausomai nuo vartotos psichoaktyviosios medžiagos pulsas akivaizdžiai gali sulėtėti arba padažnėti. Pulso dažnis tikrinamas uždėjus du pirštus ant riešo arterijos. Normalus pulsas yra 60–90 tvinksnių per minutę.

1.4. **Laiko pajautimas**. Pavartojus psichoaktyviųjų medžiagų gali sutrikti laiko suvokimas, suprastėti gebėjimas suprasti paprastas instrukcijas. Tai galima patikrinti, paprašant pastovėti suglaudus kojas, ištiesus į priekį rankas, atlenkus galvą atgal ir užsimerkus, pranešti, kai praeis 30 sekundžių. Nepavartojus psichoaktyviųjų medžiagų galima apsirikti 10 sekundžių.

1.5. **Dūrių žymės**. Jeigu psichoaktyviosios medžiagos švirkščiamos, lieka dūrio žymės, kurios laikui bėgant keičiasi: 0–8 val. – raudona dėmė (paraudęs ratas); 8–96 val. – šviesaus sukrešėjusio kraujo pėdsakai; 5–14 dienų – tamsios dėmės.

1.6. **Kvapas**. Pavartojus alkoholio jaučiamas alkoholio kvapas iš burnos ar nuo drabužių, tabako ar tabako gaminių – analogiškai tabako kvapas, marihuanos – keistas, neįprastas, cheminių medžiagų kvapas.

1.7. **Bendri apsinuodijimo požymiai**. Apsinuodijus gali atsirasti mieguistumas, sąmonės praradimas, pykinimas, vėmimas, galvos svaigimas, pasireikšti perkaitimas ar dehidratavimas, krėsti drebulys, apimti panika ar pasireikšti kiti apsinuodijimo požymiai. Esant tokiems požymiams, reikia kviesti greitąją medicinos pagalbą, prireikus suteikti pirmąją pagalbą. 10

1.8. **Netipinio elgesio požymiai**. Pavartojus psichoaktyviųjų medžiagų gali atsirasti nebūdingo mokiniui elgesio požymių, kurie pasireiškia atskirai arba kartu su aukščiau išvardintais ženklais. Mokinys gali tapti agresyvus, elgtis impulsyviai – imti rėkti, bėgti, blaškytis, neadekvačiai reaguoti į aplinką. Jam gali prasidėti haliucinacijos, apimti baimė, prasidėti kliedesiai arba sulėtėti kalba.

2. **Ilgalaikio vartojimo atpažinimo ženklai**:

2.1. **Asmenybės pokyčiai**: nuotaikos ar būdo savybių pasikeitimas, brandumo stoka, santykių su tėvais ir šeima, ryšių su draugais pokyčiai, siekių stoka, savęs nuvertinimas, neigimas ir melavimas, vėlavimas, nepaaiškinama baimė, įtarumas arba savisaugos instinkto stoka, priešiškumas kitiems ir sau, agresyvumas.

2.2. **Veiklos ir įpročių pokyčiai**: be pateisinamos priežasties nebuvimas namuose ar Mokykloje, pareigų namuose ar Mokykloje neatlikimas, pakitęs bendravimas su bendraamžiais, kitais žmonėmis; slapukavimas, konfliktai namuose ar Mokykloje, nuolatinis negebėjimas susikaupti, greitas įniršis uždavus klausimus, susijusius su vartojimu, nuolatinis liūdesys, ženklūs finansinės padėties pokyčiai.
2.3. **Išvaizdos pokyčiai**: higienos stoka, raudonos ar ašarojančios akys, išsiplėtę arba susiaurėję vyzdžiai, nuolatinė sloga.
2.4. **Sveikatos ir normalaus dienos/nakties ritmo pokyčiai**: apetito stoka ar padidėjęs apetitas, dažnas kosulys, keista kalba, miego problemos, išsiblaškymas, energijos stoka.
2.5. **Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo priemonės**: tarp mokinio daiktų pastebimi įtarimą keliantys daiktai ar medžiagos - guminukai, pleistrai, nosies purškalai, akių lašai, nikotino pagalvėlės, kristalai, impregnuoti lapeliai, saldainiai, elektroninių cigarečių skysčiai, žiebtuvėliai, milteliai, kapsulės, tabletės.
2.6. **Teisėtvarkos pažeidimai**: smulkios vagystės iš namų ir mokyklos draugų, bėgimas iš namų ir pamokų ir pan.

Priedas Nr. 5

Psichoaktyviųjų medžiagų platinimo atpažinimo ženklai

1. **Pajamos**.

Ryškiausias ženklas, kad mokinys platina psichoaktyviąsias medžiagas, yra jo pajamos. Jei mokinys staiga pradeda pirkti daiktus pats, neturėdamas pajamų šaltinio (pavyzdžiui, iš šeimos, giminaičių ar darbo ne visą darbo dieną), tai galimai sąlygoja psichoaktyvių medžiagų platinimas kaip paslėptas pajamų šaltinis.

2. **Užrašai**.

Dažniausiai psichoaktyviąsias medžiagas platinantys mokiniai registruoja savo išlaidas ir pajamas. Daugelis iš jų tai daro, siekiant fiksuoti, kas ir už ką yra skolingas. Kiekvienas užrašų įrašas gali būti užkoduotas skaitine ar raidine seka.

3. **Įranga**.

Jei platinamos psichoaktyvios medžiagos, greičiausiai jis turi tam reikalingas priemones. Tai apima psichoaktyviųjų medžiagų vartojimui ar supakavimui skirtus daiktus, tokius kaip:

- priemaišos – medžiagos dedamos į psichoaktyvias medžiagas (pvz. kokainą) siekiant padidinti pelną ir pakeisti poveikį, šios medžiagos atskiedžia psichoaktyvias medžiagas, keičia jų stiprumą, priemaišų pavyzdžiai yra miltai, krakmolas, cukrus ir kofeinas;
- rūkymo pypkės, bongai;
- nedidelio dydžio, maistinės svarstyklės;
- užspaudžiami plastikiniai maišeliai;
- aliuminio folija.

4. **Vartojimo požymiai**.

Nors tai nėra tiesioginis psichoaktyviųjų medžiagų platinimo požymis, tačiau daugelis psichoaktyviųjų medžiagų platintojų patys pradeda vartoti psichoaktyviąsias medžiagas.

5. **Kitų mokinių elgesys ir turima informacija**.

Neretai psichoaktyviųjų medžiagų platintojas dėl vienokių ar kitokių priežasčių (pvz. dėl skolos, dėl sutikimo parduoti psichoaktyviąsias medžiagas ir kt.) išnaudoja kitus mokinius įvairioms užduotims atlikti. Mokinių bendruomenė paprastai turi daug informacijos vieni apie kitus, tad psichoaktyviųjų medžiagų platintojas visuomet yra žinomas.

Priedas Nr. 6

Kelmės „Kražantės“ progimnazijos

DAIKTŲ PAĖMIMO PROTOKOLAS

Data	
Surašymo vieta	

Daiktų paėmimą atlieka (vardas, pavardė, pareigos)			
Atliekant daiktų paėmimą dalyvauja (vardas, pavardė, pareigos)			
Paimti daiktai:			
Eil. Nr.	Tikslus daikto aprašymas	Kiekis (vnt.)	Pastabos
1.			
2.			
3.			
Asmuo, iš kurio paimti daiktai:			
Daikto savininkas:			
Atliekant daiktų paėmimą dalyvavusių asmenų pareiškimai			

Daiktų paėmimo protokolą užpildė

.....

(vardas, pavardė, pareigos, parašas)